

W Ostrołęce powstanie pierwszy Dzienny Dom Pobytu dla osób z chorobą Alzheimera

Spółdzielnia socjalna „Validus” otrzymała od samorządu województwa mazowieckiego 1,65 mln zł dofinansowania na stworzenie Dziennego Domu Pobytu (DDP) dla osób z chorobami otępiennymi. Powstanie miejsce wsparcia nie tylko dla chorych, ale również ich rodzin. W środowym podpisywaniu umów wzięły udział członkinie zarządu województwa Elżbieta Lanc i Janina Ewa Orzełowska oraz Maria Wilk i Paweł Szymandera – przedstawiciele zarządu Spółdzielni Socjalnej Validus.

Na terenie województwa mazowieckiego będzie działać teraz dwanaście dziennych domów pobytu (DDP) dla osób cierpiących z powodu zespołu otępiennego. Dotychczas było ich sześć, a teraz dzięki wsparciu z budżetu województwa mazowieckiego powstaną kolejne – w tym DDP w Ostrołęce, który prowadzony będzie przez Spółdzielnię Socjalną Validus.

– Z przeprowadzanych przez nas badań dotyczących potrzeb mieszkańców Mazowsza co do specjalistycznych świadczeń co roku w czołówce pojawia się opieka długoterminowa nad osobami przewlekle chorymi lub starszymi. Obok świadczeń onkologicznych to najczęstsze – ok. 40 proc. – wskazania respondentów. Nie mamy więc wątpliwości, że właśnie takiego wsparcia potrzebują zarówno chorzy, jak i ich rodziny. Pilotaż dziennych domów pobytu sprawdził się nie tylko jako odpowiedź na potrzeby, ale też jako model usług. Chcemy więc wzmocnić powstawanie kolejnych takich miejsc, w których osoby w początkowej fazie chorób otępiennych mogą liczyć na działania aktywizujące i specjalistyczną pomoc – np. logopedyczną i terapeutyczną. Daje to nadzieję na poprawę komfortu ich życia, ale też życia ich najbliższych

– tłumaczyła **Elżbieta Lanc**, członek zarządu województwa mazowieckiego.

Spółdzielnia Validus otrzymała teraz 1,65 mln zł dofinansowania od samorządu województwa mazowieckiego na najbliższe dwa lata działalności (2023-2024).

Mało optymistyczne statystyki

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia (WHO), w 2030 roku będzie 65 milionów chorych na Alzheimera, a w 2050 już 115 milionów. W Polsce już dziś żyje ok. 600 tysięcy osób z chorobami otępiennymi, które dotyczą przede wszystkim ludzi starszych. Do tego dochodzi spory procent osób bez postawionej diagnozy. To ogromna liczba, a trzeba pamiętać, że choroba ma wpływ przynajmniej na tyle samo osób, które pełnią funkcję opiekunów chorych. Szacuje się, że do 2050 roku liczba chorych potroi się i wyniesie prawie milion.

W dyskusjach toczących się wśród specjalistów zajmujących się na co dzień tematem osób z Alzheimerem stale wybrzmiewa obawa o to, że wraz ze starzeniem się społeczeństwa rośnie

potrzeba zapewnienia systemu diagnozowania chorób prowadzących do otępienia, kompleksowej opieki nie tylko medycznej, ale i pozamedycznej. Zwraca się uwagę również na potrzebę tworzenia sieci domów dziennej, okresowej i stałej opieki.

Mazowsze rozszerza sieć pomocy

Raport NIK-u z 2017 ujawnił dość niepokojące informacje na temat braku modelu leczenia i opieki nad osobami z chorobą Alzheimer'a – rozwiązań organizacyjnych, standardów postępowania diagnostycznego, w tym wczesnej kompleksowej diagnozy. Jako rozwiązanie tego problemu, Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej zarekomendowało stworzenie sieci Dziennych Domów Pobytu (DDP) dla osób z chorobami otępiennymi. Już w 2019 roku zarząd województwa i radni mazowieccy zdecydowali o przekazaniu 17 mln zł na pilotaż. W tym roku działające już DDP-y otrzymały w sumie 12,6 mln zł na kontynuację działalności. Dodatkowo dofinansowanych zostało sześć kolejnych placówek (ponad 19,1 mln zł). **Obecna dotacja samorządu województwa na wszystkie placówki wyniesie więc ponad 31,7 mln zł.** To kwota przewidziana na ich działania przez dwa-trzy lata.

– Starzejemy się jako społeczeństwo, dotyka nas coraz więcej chorób cywilizacyjnych, jesteśmy przepracowani, w efekcie coraz więcej osób cierpi na różnego typu choroby otępienne, których pochodzenie nie jest do końca znane. Fizycznie są sprawni, ale ich umysł nie nadąża za rzeczywistością. To trudne dla nich samych i trudne dla najbliższego otoczenia. Dlatego zdecydowaliśmy się zbudować taki model wsparcia, który nie wymusza stałego pobytu chorego w obcym miejscu. Jest świetnym przykładem deinstytucjonalizacji usług społecznych, w efekcie której chorzy mają szansę na zatrzymanie rozwoju ich choroby, a rodzina – na odciążenie

– powiedziała **Janina Ewa Orzełowska**, członek zarządu województwa mazowieckiego.

Razem ze specjalistami wypracowano model, bazując na praktykach z Europy Zachodniej. Ideą stworzenia sieci dziennych domów pobytu było udzielenie pomocy i oparcia społecznego dla osób chorujących z powodu zaburzeń pamięci i pozostałych procesów poznawczych. Projekt od początku zakładał również rozwijanie międzypokoleniowego wolontariatu i promowanie idei pomocy osobom chorym i ich opiekunom.

Mazowiecką sieć domów dziennego pobytu będzie tworzyć teraz **12 placówek**. Poza Dziennym Domem Pobytu w **Ostrołęce** prowadzonym przez Spółdzielnię Socjalną „Validus” placówki będą w **Radomiu** – Dzienny Dom Pobytu „Radosna Przystań” prowadzony przez Stowarzyszenie Na Rzecz Wspierania Rodzin „Nowe Perspektywy”, w **pow. wołomińskim** „Z Alzheimerem na co dzień – Drewnicka Przystań” i „Z Alzheimerem na co dzień – Drewnicki Azyl” – dwie placówki prowadzone przez Fundację ZDROWIE W GŁOWIE; DDP w **Serocku (pow. legionowski)** prowadzony przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci; Dom Dziennego Pobytu „Jesteśmy razem” w **Zalesiu Górnym (pow. piaseczyński)** prowadzony przez Fundację „Terapeuci Dla Rodziny”; Dom Dziennego Pobytu „Leśny Zakątek” w **Klukówku (gm. Świercze, pow. pułtuski)** prowadzony przez Fundację Gwiazdka; DDP w **Kuznociu (pow.**

sochaczewski) prowadzony przez Fundację Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera; w **Siedlcach** prowadzony przez Siedleckie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera; w subregionie płockim: **Płockie** Centrum Alzheimera prowadzone przez Płockie Stowarzyszenie Pomocy Osobom z Chorobą Alzheimera; Dzienny Dom Pobytu – „Przystań” w **Myśliborzycach (pow. plocki)** prowadzony przez Fundację „Mocni Mocą Nadziei”; Aktywny Senior 5G w **Sierpcu** prowadzony przez VICTORIĘ Mazowiecką Inicjatywę Społeczną.

– Nasz pilotaż pokazał, że wartością jest nie tylko wspieranie usług dla osób chorych, ale też ich otoczenia – opiekunów, którymi najczęściej jest rodzina. Mocno postawiliśmy na edukację tych osób, doradztwo, wsparcie psychologiczne, by mogli z jednej strony lepiej rozumieć zjawisko, jakim podlega ich bliski, a z drugiej – by umieli korzystać z chwili wytchnienia, jaką daje im czas, gdy osoba chora korzysta z zajęć w dziennym domu pobytu

– zaznacza **Aleksander Kornatowski**, dyrektor Mazowieckiego Centrum Polityki Społecznej.

Placówki, które otrzymały dotacje, środki przeznaczą na działania dziennych domów pobytu na Mazowszu oraz możliwości uzyskania m.in. pomocy psychologicznej, socjalnej, rodzinnej, opiekuńczej itp. dla osób z chorobą Alzheimera i innymi chorobami otępiennymi. W ramach dofinansowania prowadzona będzie rekrutacja uczestników DDP-ów nie tylko z terenów miejskich, ale przede wszystkim gmin wiejskich i miejsko-wiejskich. DDP ma też specjalistyczną ofertę, która pociąga za sobą symboliczne koszty.

Co się sprawdziło

Prowadzony wcześniej pilotaż zakładał coroczną ewaluację działań dziennych domów pobytu. Wynika z nich, że oferowane usługi wpisują się w nowoczesny nurt wsparcia środowiskowego opartego na ścisłej współpracy ze środowiskiem lokalnym. To jeden z przykładów dobrze prowadzonej deinstytucjonalizacji.

Ekspertki podkreślają, że bardzo cennym elementem w wypracowanym modelu jest dawanie opiekunom możliwości wytchnienia i uczenie ich, że mają prawo do odpoczynku, do czasu wolnego od opieki lub skorzystania z pomocy dla siebie. To jeden z docenianych elementów i pokazywanych jako model działań przy tworzeniu takich miejsc wsparcia.

Dzienna forma opieki nie tylko pozwala osobie chorej być blisko swojego miejsca zamieszkania, ale też zmniejsza ryzyko stygmatyzacji. Na wyróżnienie zasługują m.in. rola mobilnego asystenta, który nie tylko odciąża opiekunów, ale też pozwala im zaakceptować możliwość korzystania z pomocy osób trzecich. Przyznanie sobie przez nieformalnego opiekuna prawa do odpoczynku, do czasu wolnego od opieki lub skorzystania z pomocy dla siebie jest bardzo ważnym elementem terapeutycznym.

Warta kontynuacji jest również metodyka pracy oparta na obserwacjach domowych. To źródło wiedzy o preferencjach, przyzwyczajeniach, potencjałach użytkowników, na bazie których dobierane są metody oraz szczegółowe formy pracy z użytkownikami. Tylko takie są najskuteczniejsze.

Kolejna ważna inicjatywa to „aktywności otwierające” w DDP-ach, czyli wszelkie prace podejmowane z udziałem lokalnej społeczności (np. teatr międzypokoleniowy), zadania stymulujące wzajemną pomoc podejmowaną przez użytkowników poszczególnych DDP-ów.

Udzielane osobom starszym z chorobami otępiennymi, w tym chorobą Alzheimera, wsparcie wpływa pozytywnie na codzienną aktywność tych osób. W testach i ocenach zauważyć można ogólnie lepsze wyniki.

Od usług pomocowych po aktywizację

W ramach dofinansowania podopieczni będą mogli liczyć m.in. na terapię zajęciową, treningi umiejętności społecznych, treningi umiejętności codziennych, rehabilitację, terapię ruchem – gimnastykę korekcyjno-kompensacyjną dostosowaną do kondycji tych osób, logopedę, dietetyka czy psychologa.

Dzienne domy pobytu zapewnią wsparcie pracownika socjalnego czy mobilnego asystenta, który zapewni pomoc w dowożeniu na zajęcia do DDP-ów oraz pomoc w załatwieniu np. spraw urzędowych, zdrowotnych. To nie tylko wsparcie dla podopiecznego placówki, ale też dla jego opiekunów, którzy w ten sposób mogą liczyć na odciążenia od codziennych obowiązków.

Ważną rolę odgrywać będą aktywizujące zajęcia terapeutyczne, które podtrzymają zainteresowania osób w DDP-ie lub rozwiną już istniejące, pomogą w utrzymaniu relacji społecznych i usprawnianiu pamięci. Mogą to być np. muzykoterapia, zajęcia komputerowe czy terapia poznawcza.

Podopieczni dziennych domów pobytu będą mogli liczyć także na spotkania integracyjne, wykłady, pogadanki, kino, teatr, muzea, wystawy, w tym wystawy własnych prac, spotkania z grupami rówieśniczymi, integrację wielopokoleniową i wycieczki.

Na wsparcie będą mogli liczyć również członkowie rodzin osób dotkniętych chorobą otępienną. Osobom sprawującym faktyczną opiekę nad chorymi będzie zapewnione m.in. poradnictwo psychologiczne, edukacja na temat metod radzenia sobie ze stresem, w tym np. nauka metod relaksacyjnych, opieka wytchnieniowa czy organizacja samopomocowych grup wsparcia.

Dodatkowo każda z organizacji prowadzić będzie elementy kampanii informacyjno-edukacyjnej, która pozwoli rozpowszechnić model funkcjonowania DDP-ów oraz zmniejszyć stygmatyzację osób z chorobą Alzheimera i innymi chorobami otępiennymi.

Kontakt dla mediów:

Hanna Maliszewska
rzeczniczka prasowa
Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej
tel. 798 810 794
e-mail: rzecznik@mcps.com.pl

Marta Milewska
Rzecznik Prasowy
Urząd Marszałkowski Województwa
Mazowieckiego w Warszawie
tel. 22 59 07 602, kom. 510 591 974
e-mail: rzecznik@mazovia.pl